ULUSLARARASI HAKEMLİ AKADEMİK SOSYAL BİLİMLER DERGİSİ
Ocak-Şubat-Mart 2012 Sayı: 3 / Cilt: 2 Shoo January- February- March 2012 Volume:03 Issue:02 Kodu:JEL K
www.iibdergisi.com

DOĞU AKDENİZİN ÖNEMİ VE TARİHİ GELİŞİMİ[1]

İrfan GÜNSEL

Yakın Doğu Üniversitesi Hukuk Fakültesi Uluslararası Deniz Hukuku A.B.D.

Özet: Genel coğrafî konumu itibariyle Doğu Akdeniz, Dünya'nın doğu ile batısını birbirine bağlayan ticaret yolu üzerinde bulunmaktadır. Akdeniz, Kıbrıs, Sicilya, Malta Adalarına, Doğu Akdeniz ile Hint Okyanusu'nu birleştiren Süveyş Kanalı'na sahip olması ve Dünya petrolünün yarıdan fazlasını ihtiva eden Ortadoğu ve komşu bölgelerini kontrol altında tutması nedeni ile hem bu bölgede bulunan Devletlerin, hem de diğerlerin ilgisini çekmektedir. Doğu Akdeniz'in jeopolitik ve jeostratejik açıdan en önemli adası olan Kıbrıs, Ortadoğu ve Doğu Akdeniz'in kontrol edilmesinde oynadığı rolden dolayı ilgi odağıdır. Doğu Akdeniz'e kıyıdaş bazı devlerin deniz yetki alanlarına ilişkin fiili uygulamaları ve politikaları bulunmaktadır. Bu çalışmada, Doğu Akdeniz'e kıyıdaş olan bu devletlerden; Türkiye, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi, Suriye, İsrail, Libya gibi devletlerin deniz yetki alanlarına ilişkin fiili uygulamaları ve politikaları ele alınmıştır. Ayrıca Doğu Akdeniz'de deniz yetki alanlarının sınırlandırılmasında uygulanacak hukuki araçlardan ulusları antlaşmalar ve uluslararası teamüller incelenmiştir. Çalışmada kıyı devletinin gemilere el koyma yetkisi kapsamında; İç Sularda Gemilere El Koyma Yetkisi, Karasularında Gemilere El Koyma Yetkisi, Münhasır Ekonomik Bölgede Gemilere El Koyma Yetkisi, Acık Denizde Gemilere El Koyma Yetkisi konusunda bilgi verilmiştir. Doğu Akdeniz de meydana gelen Mavi Marmara Olayı ve etkileri ve Kıbrıs petrol arama çalışmaları ve etkilerine de yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Akdeniz, Okyanus, Hukuk, Ticaret, Tarih, Gelişim, Ada, Petrol

THE IMPORTANCE AND HISTROICAL DEVELOPMENT OF EASTERN MEDITERRANEAN

Abstract: Eastern Mediterranean is on the trade route connecting east and west of the World in respect of general geographical position. Mediterranean attracts the attention of both governments in this region and others in that it has Cyprus, Sicilian, Maltese Islands and Suez Canal which connects eastern Mediterranean and The Indian Ocean; and it keeps The Middle East and neighbor regions that contain more than half of world oil under control. Cyprus which is the most important island of Eastern Mediterranean in geopolitical and geostrategic terms is the focus of attention due to the role that plays in controlling of The Middle East and East Mediterranean. Some

[1] ***Bu Makale Yazarın 2012 Yılında YDU Yapılan "Doğu Akdeniz Uluslararası Sularının Hukuki Durumu Ve Kıyı Devletlerinin Doktrin Ve Politikaları" Konu Başlıklı Doktora Tezinden Yararlanılarak Hazırlanmıştır.***

governments that have coasts to Eastern Mediterranean have de facto applications and policies regarding the areas of maritime jurisdiction. In this study, de facto applications and policies of countries that have coasts to Eastern Mediterranean such as Turkey, Greek Cypriot Administration of Southern Cyprus, Syria, Israel and Libyan concerning the areas of maritime jurisdiction have been considered. Besides, international agreements and international practices from legal means to be applied in restriction of areas of maritime jurisdiction in Eastern Mediterranean have been analyzed. In the study, within the scope of confiscation of coast states on ship; information has been given concerning The Authority for Confiscation of Ships in Inland Waters, The Authority for Confiscation of Ships in Territorial Waters, The Authority for Confiscation of Ships in Exclusive Economic Zone, The Authority for Confiscation of Ships in Off-shore. Mavi Marmara event that happened in Eastern Mediterranean and its effects, and Cyprus oil exploration works and their effects have also been discussed.

Key Words: Mediterranean, Ocean, Law, Trade, History, Development, Island, Oil